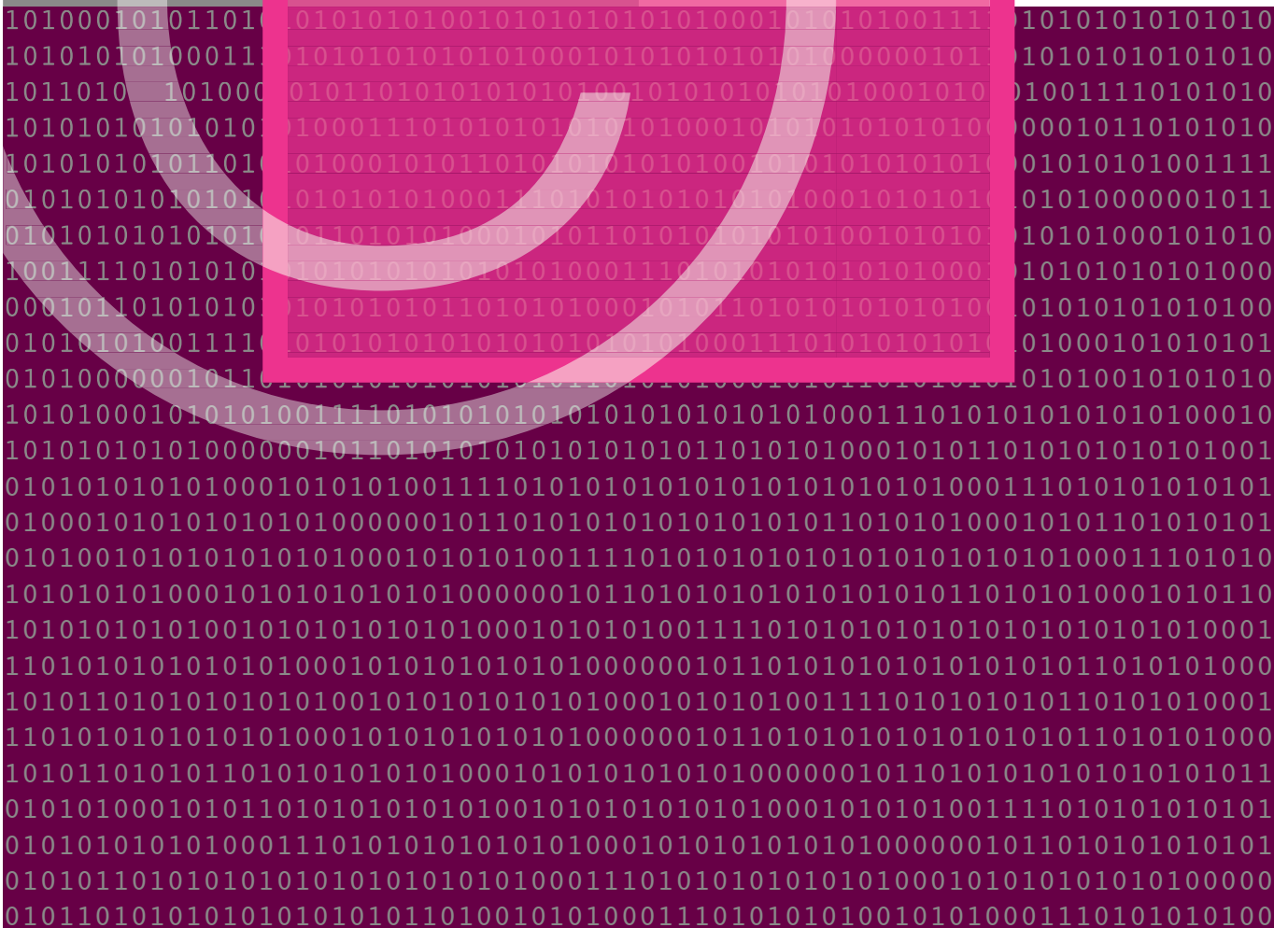

Consumenten & Makers
voor creatie in het digitale tijdperk

Een raamwerk om cultureel aanbod te bevorderen en te reguleren

November 2012 – www.3c-da.org

I Een licentie voor het niet-commercieel uitwisselen tussen individuen

Rechten en plichten

Wij stellen voor om voor privé personen het recht te introduceren op het niet-commercieel uitwisselen (oftewel niet-commercieel up- en downloaden) van audio- en audiovisuele werken (en alle andere media die onderdeel zouden willen worden van het voorgestelde systeem). Het commercieel faciliteren van peer-to-peer gebruik –zoals ook het commercieel aanbieden van on demand (streaming) diensten– zal toegestaan zijn onder de voorwaarden zoals beschreven in deel II van dit voorstel.

Om te verzekeren dat de incasso voorspelbaar en acceptabel zal zijn voor degenen die een bijdrage leveren aan creatieve werken (in de meest brede zin van het woord), zal de licentie een verplicht karakter moeten krijgen. De vergoeding zal binnen de grenzen van de redelijkheid moeten blijven, zodat deze ook voor consumenten acceptabel blijft.

Incasso van de vergoeding

In ons voorstel dient de vergoeding via de internetproviders te worden geïnd. Het is hierbij van groot belang dat de vergoeding aan de consument wordt gespecificeerd op de factuur. Niet alleen vanwege de eisen van transparantie zoals mededingingsregels voorschrijven, maar ook omdat op die wijze de consument bewust is van de betaling van de vergoeding voor rechthebbenden.

Bestemming van de geïnde gelden

De verdeling van de inkomsten aan de rechthebbenden zal zoveel mogelijk moeten worden gebaseerd op het daadwerkelijke gebruik van het werk. Deze informatie zal op een zodanig manier worden ingewonnen, dat de privacy van de

consumenten gewaarborgd blijft. De vergoedingen dienen eerlijk en transparant te worden uitgekeerd, om aan te tonen dat de betaalde gelden daadwerkelijk bij de betreffende rechthebbenden terecht komen.

Ten aanzien van de verdeling van vergoedingen uit deze 'internetlicenties' stellen wij voor audiowerken voor om dezelfde verdeling te hanteren als bij de verdeling van thuiskopievergoedingen, te weten: 1/3 voor uitvoerende kunstenaars, 1/3 voor auteurs en 1/3 voor producenten.

Ook de verdeling van de internetvergoeding ten aanzien van audiovisuele werken zal evenwichtig moeten plaatsvinden, met dien verstande dat het grootste deel terecht zal komen bij makers en uitvoerende kunstenaars (zoals scenarioschrijvers, regisseurs, componisten, tekstdichters, acteurs, muzikanten, etc.).

Met betrekking tot bepaalde media, waaronder film, zou een gedeelte van de geïnde vergoedingen kunnen worden aangewend voor de financiering van nieuwe werken.

Vallen alle werken onder deze regeling?

Alle audio- en audiovisuele werken zullen onder deze regeling komen te vallen, inclusief de werken die zonder vergoeding zijn gelicentieerd. Desalniettemin zal het recht om uit te wisselen, op basis van de onderhavige licentie, slechts van toepassing zijn op werken die reeds (al dan niet commercieel) met toestemming van rechthebbenden digitaal zijn gedistribueerd. Een minimale 'window' van exploitatie van werken (zoals het scheiden van bioscoopvertoning van digitale distributie en concerten van de distributie van muziekopnamen) zal blijven gewaarborgd. Het uitwisselen van werken voordat deze met toestemming digitaal zijn uitgebracht, blijft verboden.

II Hoe cultureel legaal aanbod op internet kan worden bevorderd en gereguleerd

Voor aanbieders van audio en audiovisuele streaming diensten en voor het commercieel faciliteren van p2p gebruik, stellen wij voor dat de auteurs- en naburige rechten bij wet verplicht collectief worden beheerd. Onze voorstellen zijn beperkt tot de hieronder beschreven vormen van gebruik en werken. Wij staan echter open om dit systeem uit te breiden naar andere vormen van gebruik (zoals diensten voor commercieel downloaden (iTunes, etc.)) en/of andere soorten werken.

Websites die streaming diensten aanbieden van digitale content (hierna: 'platforms') bieden consumenten toegang tot een repertoire van audio- en audiovisuele werken. Als gevolg van het huidige auteurs- en nabuurrechtelijk kader, is het gebruik van deze platforms nog beperkt. De platforms hebben moeite om werken beschikbaar te stellen (de aankoopprijs is te hoog, de catalogus is niet toegankelijk, rechten zijn versplinterd) en de rechthebbenden krijgen niet (of te weinig) betaald voor het gebruik van hun werk. Soms worden werken gebruikt zonder toestemming van de rechthebbenden, waardoor inbreuk wordt gemaakt.

Eén van de problemen voor zowel de platforms als de rechthebbenden, is het ontbreken van een systeem waarin rechten eenvoudig, voldoende en centraal kunnen worden geregeld. Rechthebbenden of meer specifiek hun collectieve beheersorganisaties (cbo's), beheren vaak niet de noodzakelijke rechten. Audiovisuele producties bevatten verschillende rechten en rechthebbenden (bijvoorbeeld scenarioschrijvers, acteurs en regisseurs). Een cbo is vaak niet bevoegd om namens alle rechthebbenden een licentie te verlenen. Daarnaast hebben de meeste Europese landen een "vermoeden van overdracht" opgenomen in hun nationale wetten. Dit houdt in dat de maker of uitvoerende kunstenaars al zijn audiovisuele rechten naar de filmproducent overdraagt, tenzij anders is overeengekomen. Dit leidt vaak tot discussies met producenten over de omvang van het mandaat van de cbo's. Niet iedere rechthebbende is vertegenwoordigd door een nationale cbo (bijvoorbeeld buitenlandse rechthebbenden).

Platforms dienen daardoor vaak licenties te verkrijgen van een zeer grote en diverse groep rechthebbenden en/of cbo's, hetgeen de transactiekosten verhoogt. Wanneer de platforms uiteindelijk in staat zijn overeenkomsten te sluiten met de betrokken rechthebbenden/cbo's, is er bovendien vaak geen garantie dat alle noodzakelijke rechten zijn gelicentieerd. Het risico blijft dan veelal bestaan dat zij verantwoordelijk worden gehouden voor inbreuk van rechten van (buitenlandse) rechthebbenden of producenten van filmwerken.

Eenvoudige oplossing

Een eenvoudige oplossing zou alle partijen tot elkaar kunnen brengen. Om de bovengenoemde problemen op te lossen, zou er een vorm van verplicht collectief beheer ingevoerd moeten worden. Hiervoor zal aan de volgende voorwaarden moeten worden voldaan:

Online rechten moeten onder verplicht collectief beheer komen te vallen, die door de collectieve beheersorganisaties worden uitgevoerd.

De nationale wetten zouden het zogenaamde 'Extended Collective Licensing' (hierna: ECL) systeem moeten opnemen. ECL betekent dat de wet bepaalt dat licenties die door cbo's worden verstrekt, ook gelden voor niet bij de cbo aangesloten rechthebbenden, inclusief buitenlandse rechthebbenden.

Het systeem van ECL gecombineerd met verplicht collectief beheer biedt vele voordelen, zowel voor rechthebbenden als gebruikers. Aangezien rechthebbenden niet in staat zijn om op individuele basis de controle over het veelvuldige online gebruik van hun werk bij te houden, is hun voordeel dat zij worden verzekerd van een billijke vergoeding. Collectief beheer is noodzakelijk om de rechten die de wet toekent aan auteursrechthebbenden, juist voor de "kleinere rechthebbenden", te waarborgen. Dit geldt met name in het geval van massaal gebruik zoals op internet.

Aan de andere kant biedt dit systeem een groot voordeel voor gebruikers, omdat zij worden verzekerd van een volledig dekkende en eenvoudig te verkrijgen (grensoverschrijdende) licentie. Daarnaast zal hun exploitatie niet worden belemmerd of beïnvloed vanwege onverwachte aanspraken van bepaalde rechthebbenden. Een dergelijk systeem bestaat al ten aanzien van heruitzending van audio(visuele) werken via de kabel, op basis van de Satelliet- en kabel richtlijn uit 1993. Dit systeem heeft haar waarde bewezen en kan eenvoudig worden uitgebreid naar andere gebieden.

TMP is niet effectief

Om de belangen van rechthebbenden te beschermen, geloven sommigen dat technische beschermingsmaatregelen (TMP), waaronder kopieerbeveiligingen, het collectieve beheer zou kunnen vervangen door het gebruik van de werken te beperken. In het verleden zijn dergelijke initiatieven gestrand door de ontwikkeling van de techniek en dat zal zo blijven. Bovendien is TMP erg gebruikersonvriendelijk en zijn films en muziek juist gemaakt om gezien en gehoord te worden door consumenten. Zeker in het geval van de grote mogelijkheden die het internet ons biedt.

Hoe zal het voorgestelde systeem in praktijk werken?

Met betrekking tot de platforms die beschermde werken aanbieden (Dailymotion, Youtube, etc.)

Wanneer een groep werken online wordt aangeboden zal het platform een licentie moeten verkrijgen van de door de verschillende cbo's gevormde 'one stop shop' ten aanzien van alle betrokken rechthebbenden.

In ruil voor deze licentie, zal het platform een licentievergoeding betalen, bestaande uit een proportioneel deel van de omzet die wordt gegenereerd met het gebruik van de beschermde werken. Deze licentievergoeding (een percentage) zal worden bepaald via onderhandelingen in een evenwichtige commissie waarin alle belanghebbenden zijn vertegenwoordigd.

De platforms die een licentie van de one stop shop verkrijgen, dragen de verantwoordelijkheid om de gebruikte werken en opnamen te identificeren en om ten aanzien van het gebruik alle benodigde informatie aan de incasso organisatie te leveren.

De incasso organisatie hanteert een zelfde verdelingssystematiek onder rechthebbenden als beschreven in deel I van dit voorstel.

Met betrekking tot de aanbieders van streaming diensten (Deezer, Spotify, etc.)

Een aanbieder van streaming diensten, dient een licentie te verkrijgen van de eerdergenoemde 'one stop shop' van cbo's die de betreffende rechthebbenden vertegenwoordigen.

In ruil voor deze licentie, zal de aanbieder van streaming diensten een licentievergoeding betalen, bestaande uit een proportioneel deel van de omzet dat wordt gegenereerd in het betreffende gebied van de aanbieder. Deze licentievergoeding (een percentage) zal worden bepaald naar aanleiding van onderhandelingen in een evenwichtige commissie waarin alle belanghebbenden zijn vertegenwoordigd.

De aanbieders van streaming diensten die een licentie van de one stop shop verkrijgen, zullen aan de incasso organisatie de informatie leveren ten aanzien van het gebruik van de werken.

De incasso organisatie zal de gelden doorbetalen aan de betreffende cbo's.

De incasso organisatie hanteert hierbij een zelfde verdelingssystematiek onder rechthebbenden als beschreven in deel I van dit voorstel.

Uitgesloten van het verplicht collectief beheer:

Werken die nog niet commercieel door de makers aan het publiek ter beschikking zijn gesteld (muziek of 'free cinema'). Audiovisuele werken die nog niet door de makers aan het publiek ter beschikking zijn gesteld, of anders commercieel zijn uitgebaat via andere kanalen dan bioscopen.

Consumenten & Makers voor creatie in het digitale tijdperk

Een initiatief van:

Consumentenbond

De **Consumentenbond** is de vereniging in Nederland die opkomt voor de belangen van alle consumenten. De Consumentenbond werd opgericht in 1953 en verenigt 450.000 leden. Missie: consumenten in staat stellen beter en makkelijker keuzen te maken, met respect voor mens en milieu.

FNV KIEM is aangesloten bij de federatie FNV (1,5 miljoen leden) en is met 35.000 leden de grootste vakbond in Nederland voor werknemers en kleine zelfstandigen die werkzaam zijn (of waren) in de creatieve industrie. FNV KIEM vertegenwoordigt onder meer acteurs, dansers, (klassieke en pop) musici, beeldend kunstenaars en designers, maar ook technici en kantoorpersoneel.

De **Ntb** (opgericht in 1919) is de grootste en oudste Nederlandse muzikantenvakbond en organiseert naast musici en componisten, dansers, acteurs en overige artiesten en auteurs in de podiumkunsten. De Ntb was mede-oprichter van diverse rechtenorganisaties, waaronder Sena en Stichting Norma. Leden van de Ntb zijn actief als hoofdartist, componist, tekstschrijver en/of sessiemuzikant in alle genres.

UFC-Que Choisir (opgericht in 1951) is een non-profit organisatie met een landelijk netwerk van bijna 170 lokale organisaties die gezamenlijk meer dan 100.000 consumentenzaken per jaar behandelen. UFC-Que Choisir publiceert maandelijks het magazine 'Que Choisir' met een lezerspubliek van meer dan 500.000 individuele abonnees.

Gesteund door:

ACT
Acteurs

DDG
Dutch Directors Guild

Fla
FreeLancers Associatie (journalisten)

Netwerk Scenarioschrijvers
Vereniging van Schrijvers en Vertalers

Netwerk Scenarioschrijvers

Vereniging van Letterkundigen

VvL
Vereniging van Letterkundigen

Nederlandse Vereniging van Journalisten

NVJ
Nederlandse Vereniging van Journalisten

Creation public internet
Platform van Franse makers, consumenten en burgers voor de promotie van distributiemodellen van digitale werken

Pour le cinema
Artiesten voor een alternatief tegen repressieve antwoorden op digitaal gebruik van content

La Quadrature du net
Burgerrechtenorganisatie voor de verdediging van de rechten en vrijheden van burgers op het internet.

SAMUP
Franse artiestenbond (musici, zangers, dansers)